Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2024/2019(DEC)

13.2.2025

OPINIA

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja III – Komisja, agencje wykonawcze oraz dziewiąty, dziesiąty i jedenasty Europejski Fundusz Rozwoju
(2024/2019(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

OPINIA

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji tego, co następuje:

1. z zadowoleniem przyjmuje postępy we wdrażaniu programów krajowych państw członkowskich w 2023 r.; zauważa z zaniepokojeniem, że pomimo wymogu wydatkowania wszystkich środków na okres programowania 2014–2020 do czerwca 2024 r. 18 % środków z FAMI i 25 % środków z FBW przydzielonych państwom członkowskim na ten okres pozostaje niezgłoszonych;

2. odnotowuje propozycję Komisji dotyczącą zwiększenia pułapów działów 4 i 6 w toku śródokresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych, aby zapewnić wystarczające środki finansowe na wdrożenie nowego paktu o migracji i azylu; podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniego i terminowego finansowania unijnego dla państw członkowskich i agencji unijnych, aby ułatwić skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi UE, w tym środki zapobiegające nielegalnej migracji, przy jednoczesnym wspieraniu sprawnego wdrażania prawa Unii w dziedzinie azylu i migracji oraz zapewnieniu przestrzegania praw podstawowych; wzywa Komisję do monitorowania, wspierania i kontrolowania terminowych postępów w realizacji działań administracyjnych, operacyjnych i prawnych wymaganych przez państwa członkowskie i agencje Unii do pełnego wdrożenia nowego paktu o migracji i azylu do lata 2026 r. zgodnie z terminami ustanowionymi we wspólnym planie wdrażania opublikowanym przez Komisję Europejską 12 czerwca 2024 r.;

3. zauważa z zaniepokojeniem, że według Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) co najmniej 8 565 osób straciło życie na szlakach migracyjnych na świecie w 2023 r., co oznacza, że jest to najbardziej śmiercionośny rok w historii dla migrantów; ubolewa ponadto, że pomimo tej alarmującej liczby ofiar liczba migrantów przybywających nielegalnie do Unii wzrosła w 2023 r. w porównaniu z poprzednimi latami; z zaniepokojeniem odnotowuje znaczną różnicę między liczbą wydanych decyzji nakazujących powrót a liczbą powrotów, które są skutecznie wdrażane, i podkreśla potrzebę skuteczniejszej polityki powrotowej; odnotowuje ponadto, że Komisja musi podejmować większe wysiłki na rzecz wspierania państw członkowskich w rozwiązywaniu problemu niedozwolonego przekraczania granic oraz skutecznym egzekwowaniu powrotów obywateli państw trzecich; wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w kwestiach przybywających osób o nieuregulowanym statusie, legalnej migracji i integracji obywateli państw trzecich, przy jednoczesnym zwiększeniu przejrzystości i rozliczalności unijnych funduszy spraw wewnętrznych w państwach trzecich; przypomina, że Komisja powinna nadal podejmować działania w dziedzinie migracji i azylu w kontekście działań zewnętrznych, w tym podejścia „Drużyna Europy”, przy jednoczesnym zachowaniu roli Parlamentu; wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności programowania i wdrażania unijnych funduszy w obszarze spraw wewnętrznych w państwach trzecich; ponawia swój apel do Komisji o wspieranie agencji Unii i państw członkowskich w położeniu kresu działalności związanej z przemytem ludzi i handlem ludźmi na Morzu Śródziemnym, aby migranci nie podejmowali zagrażających życiu przepraw morskich; wzywa

Komisję do zastanowienia się nad nowymi strategiami politycznymi mającymi na celu rozwiązanie problemu migracji nieuregulowanej zgodnie z zasadą non-refoulement;

4. odnotowuje zawarty w konkluzjach Rady Europejskiej z 9 lutego 2023 r. apel państw członkowskich o uruchomienie funduszy i zasobów UE w celu wsparcia państw członkowskich we wzmacnianiu zdolności i infrastruktury w dziedzinie ochrony granic, a także nadzoru, aby zapobiegać niedozwolonemu przekraczaniu granicy i zwalczać przestępczość transgraniczną, zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi;

5. przyjmuje do wiadomości stałe monitorowanie przez Komisję kryteriów praworządności za pomocą zestawu narzędzi na rzecz praworządności, w tym rocznego sprawozdania na temat praworządności, a jednocześnie pozostaje zaniepokojony tym, że przyjęcie zbyt dyplomatycznego podejścia i brak rozróżnienia między kwestiami indywidualnymi a systemowymi stwarza ryzyko bagatelizowania niektórych z najpoważniejszych czy utrzymujących się naruszeń praworządności; podkreśla znaczenie oparcia ocen na konkretnych i wymiernych wskaźnikach, w tym niezależnych dowodach praktycznego wdrażania, aby zapewnić bardziej precyzyjną i jakościową ocenę poziomu odniesienia w zakresie praworządności; popiera powiązanie instrumentów finansowych, w tym funduszy odbudowy, z przestrzeganiem nadrzędnych celów pośrednich i z poszanowaniem zasad praworządności, a jednocześnie wzywa Komisję do przyjęcia bardziej systematycznego, przewidywalnego i przejrzystego podejścia do zamrażania lub odmrażania funduszy w oparciu o obiektywne kryteria; ponownie wyraża ubolewanie i poważne zaniepokojenie w związku ze zgodnością z prawem decyzji Komisji stwierdzającej, że na Węgrzech horyzontalny warunek podstawowy Karty został spełniony w odniesieniu do niezależności sądów, która to decyzja umożliwiła władzom węgierskim rozpoczęcie ubiegania się o zwrot kosztów w wysokości do około 10,2 mld EUR ze środków unijnych; wzywa Komisję do włączenia, monitorowania i ochrony warunków dotyczących demokracji, praworządności i praw podstawowych we wszystkich instrumentach i procesach budżetowych, a także, w razie potrzeby, do dalszego i niezwłocznego stosowania rozporządzenia dotyczącego warunkowości w zakresie praworządności; wzywa Komisję do podjęcia kroków w kierunku pełnego wdrożenia – biorąc pod uwagę to, co wydarzyło się w międzyczasie – zaleceń Parlamentu dotyczących ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych, zawartych w rezolucji z dnia 25 października 2016 r.[1], oraz do dopilnowania, aby oceny kryteriów praworządności były terminowe oraz aby wszystkie ustalenia w sprawozdaniu były powiązane z wiążącymi środkami, które są bardziej precyzyjne i jakościowe niż ma to miejsce obecnie, i opierały się nie tylko na zmianach legislacyjnych, ale także na rzeczywistych i niezależnych dowodach ich wdrożenia w praktyce;

6. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie opóźnieniami w procedurach Komisji dotyczących udzielania dostępu do dokumentów; wzywa Komisję do podjęcia natychmiastowych i konkretnych kroków w celu szybkiego usunięcia tych niedociągnięć, zgodnie z zaleceniami Parlamentu, zapewniając udzielanie dostępu do dokumentów w sposób terminowy, wydajny i przejrzysty;

---

[1] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2016 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych (2015/2254(INL)) (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162).

7. nadal wyraża głębokie ubolewanie z powodu tego, że Komisja nie podjęła środków egzekwowania i działań ustawodawczych w następstwie zaleceń Parlamentu dotyczących stosowania oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego oraz utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych w formie porozumienia międzyinstytucjonalnego; pilnie wzywa Komisję do przestrzegania zasady lojalnej współpracy między instytucjami Unii oraz podejmowania odpowiednich działań następczych w związku z zaleceniami Parlamentu; wzywa ponadto Komisję do przedstawienia bez zbędnej zwłoki planu działania na rzecz zapobiegania nadużywaniu oprogramowania szpiegowskiego w Unii, przy pełnym wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków ustawodawczych i nieustawodawczych przewidzianych w Traktatach.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawca komisji opiniodawczej oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	6.2.2025
Wynik głosowania końcowego	+: 40 –: 14 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Fredis Beleris, David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Petar Volgin, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Posłowie, o których mowa w art. 216 ust. 7 Regulaminu, obecni podczas głosowania końcowego	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

40	+
ECR	Georgiana Teodorescu, Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredis Beleris, Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan

14	-
ESN	Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'

6	0
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się